

Î N C H E I E R E

20 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și reprezentantul acesteia Straisteanu Gheorghe,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Straisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 09 octombrie 2015 Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” (în continuare – SRL „Inima Codrului”) și Straisteanu Gheorghe au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au menționat că, la data de 06 mai 2015 agentul constatator al Inspectoratului de Stat al Muncii, Sarabaș Andrean a întocmit în lipsa acestora, procesele-verbale cu privire la contravenție nr.C-2015-PVC-9001/2 în privința SRL „Inima Codrului” și nr. C-2015-PVC-901 în privința sa.

Afirmă că, după mai multe solicitări de remitere a proceselor-verbale menționate, la data de 22 mai 2015 au depus contestație împotriva acestora la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

Menționează că, Inspectoratul de Stat al Muncii la data de 12 iunie 2015 a expedit dosarul și contestația la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, peste 20 de zile de la recepționarea contestației, iar la momentul depunerii cererii nu cunoșteau rezultatele examinării contestației înaintate.

Susține că, judecarea cauzei contravenționale depusă la data de 22 mai 2015 durează 5 luni, cu încălcarea termenilor prevăzuți de Codul contravențional, iar acțiunile angajaților Inspectoratului de Stat al Muncii și a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău cad sub incidența Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

Consideră că, examinarea cauzei contravenționale este incompatibilă cu art.6 CEDO, invocînd dispoziții ale normelor juridice care guvernează raportul juridic litigios.

Solicită constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 06 mai 2015, încasarea în beneficiul lui Straisteanu Gheorghe și SRL „Inima Codrului” a cîte 2000 de lei cu titlul de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 06 mai 2015.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 decembrie 2015 s-a admis acțiunea, s-a constatat încălcat dreptul SRL „Inima Codrului” la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 06 mai 2015, s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul SRL „Inima Codrului” suma de 2000 de lei cu titlul de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, s-a constatat încălcat dreptul lui Straisteanu Gheorghe la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 06 mai 2015, s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Straisteanu Gheorghe suma de 2000 de lei cu titlul de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Prima instanță a reținut că, examinarea cauzei contravenționale din 06 mai 2015 în perioada 15 mai 2015 – 03 octombrie 2015 constituie o încălcare a dreptului reclamanților SRL „Inima Codrului” și Straisteanu Gheorghe la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

La fel, prima instanță a conchis că, reieșind din caracterul cauzei și miza acesteia pentru reclamanți, suma în cuantum de 2000 de lei pentru fiecare, în vederea reparării prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei este echitabilă și rezonabilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 s-a admis apelul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Eșanu Nicolae, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 decembrie 2015 în partea încasării prejudiciului moral și s-a emis în această parte o hotărîre nou prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” și Straisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției cu privire la încasarea prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

În susținerea poziției, instanța de apel a reținut că prejudiciul material cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei nu a fost probat de reclamanți, mai mult ca atît, tergiversarea examinării cauzei datorîndu-se în mare parte comportamentului acestora, care de altfel nu au obiectat în vederea accelerării examinării cauzei, iar ca urmare, hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 decembrie 2015 în partea reparării prejudiciului moral este improprie speței în cauză.

Totodată, instanța de apel a conchis că prejudiciul moral se caracterizează drept suferințe fizice și psihice și nu poate fi apreciat față de o persoană juridică, care în sensul său este lipsită de respectivele calități.

La data de 23 august 2016, SRL „Inima Codrului” și reprezentantul acesteia Straisteanu Gheorghe au depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au invocat motivele de fapt ale pricinii susținând că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, invocând norme juridice care guvernează raportul juridic litigios.

Susține că, potrivit jurisprudenței CEDO, instanța de apel urma să acorde satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute la art.6 CEDO în sumă de 1000-7000 de euro, referindu-se la recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.6 din 01 noiembrie 2012.

Menționează că, instanța de apel a ignorat explicațiile descrise în hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 07 iulie 2008 și nr.06 din 11 noiembrie 2013.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen reieșind din faptul că decizia recurată datează cu 29 iunie 2016, iar cererea de recurs fiind depusă la data de 23 august 2016, prin urmare calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile recurenților din cererea de recurs precum că potrivit jurisprudenței CEDO, instanța de apel urma să acorde satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute la art.6 CEDO în sumă de 1000-7000 de euro, referindu-se la recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.6 din 01 noiembrie 2012, nu pot fi reținute, deoarece recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, având caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept.

Din aceleași raționamente, nu poate fi reținut nici argumentul recurenților precum că, instanța de apel a ignorat explicațiile descrise în hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 07 iulie 2008 și nr.06 din 11 noiembrie 2013.

Prin urmare, instanța de apel a elucidat toate circumstanțele importante ale pricinii, acestea fiind examinate prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art.118 din aceeași lege, dând o apreciere justă acestora.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenții nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (*cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de recurenți în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devoluează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Inima Codrului” și reprezentantul acesteia Straisteanu Gheorghe, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și reprezentantul acesteia Straisteanu Gheorghe se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru